

แนะนำมาตรฐานใหม่ ISO24512 : 2007

สวน.กพน.ผคก.

การเข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาดปลอดภัย ถือเป็นสิทธิพื้นฐานของมนุษย์ ซึ่งองค์การสหประชาชาติ (UN) โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ผลักดันอยู่เรื่อยมา จากโครงการแผนน้ำประปาปลอดภัย (Water Safety Plan) ของสายงานผลิตและส่งน้ำ การประปานครหลวง กำหนดให้กระบวนการผลิตน้ำประปาต้องนำหลักการบริหารจัดการความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการผลิตน้ำประปาในทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ลุ่มน้ำจนถึงผู้ใช้น้ำ หลักการนี้ WHO เรียกว่า แผนน้ำประปาปลอดภัย ซึ่งมีพื้นฐานมาจากการนำระบบ HACCP มาใช้ในกระบวนการผลิตน้ำประปา และพัฒนาต่อยอดขึ้นมานั่นเอง

นอกเหนือจากหลักการน้ำประปาปลอดภัยซึ่งมีลักษณะเป็นคำแนะนำของ WHO ที่ประเทศสมาชิกจะต้องพิจารณานำ ไปประยุกต์ใช้นั้น ทางฝั่งของ องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน หรือเรียกโดยย่อว่า ISO เป็นองค์การอิสระ ไม่ขึ้นกับรัฐ ที่ปัจจุบันมีสมาชิกเป็นหน่วยงานว่าด้วยการมาตรฐานของแต่ละชาติ จำนวน 161 หน่วยงาน โดย ISO จะนำความรู้ ความเชี่ยวชาญจากสมาชิกเหล่านี้มาจัดทำเป็นมาตรฐานระหว่างประเทศในลักษณะการนำไปใช้ด้วยความสมัครใจ โดย ISO ได้พัฒนาอนุกรมระบบมาตรฐานที่เกี่ยวกับการให้บริการด้านน้ำขึ้น โดย คณะทำงานวิชาการ ISO/TC 224 ซึ่งมาตรฐานในอนุกรมนี้ประกอบด้วย

ISO 24510 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการน้ำและน้ำเสีย – คำแนะนำสำหรับการประเมินและการปรับปรุงการบริการแก่ผู้ใช้น้ำ

ISO 24511 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการน้ำและน้ำเสีย – คำแนะนำสำหรับการบริหารจัดการสาธารณสุขโรคดำนน้ำเสีย และการประเมินการให้บริการเกี่ยวกับน้ำเสีย

ISO 24512 กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการน้ำและน้ำเสีย – คำแนะนำสำหรับการบริหารจัดการสาธารณสุขโรคดำนน้ำดื่ม และการประเมินการให้บริการเกี่ยวกับน้ำดื่ม

สำหรับการประปานครหลวง มาตรฐาน ISO 24512:2007 จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานมากที่สุด เนื่องจากการประปานครหลวงเป็นสาธารณสุขโรคดำนน้ำ และให้บริการน้ำประปาดื่มได้

ISO 24512:2007 เป็นมาตรฐานที่จัดทำขึ้นสำหรับใช้ในการประเมินและการปรับปรุงพัฒนาการบริการของสาธารณสุขโรคดำนน้ำ พร้อมทั้งคำแนะนำในการบริหารจัดการสาธารณสุขโรคดำนน้ำเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยขอบเขตการดำเนินงานจะครอบคลุมทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่ การดึงน้ำดิบ การปรับปรุงคุณภาพน้ำ การส่งและจ่ายน้ำ และการบริการผู้ใช้น้ำ ซึ่งหลักการที่นำมาประยุกต์ใช้ในมาตรฐานฉบับนี้ คือ หลักการทั่วไปของระบบมาตรฐาน ได้แก่ PDCA นอกจากนี้ยังมีหลักการพื้นฐานของ multi-barrier

approach หลักการน้ำประปาปลอดภัย และหลักการ HACCP รวมอยู่ในมาตรฐานฉบับนี้ด้วย นอกจากนี้ มาตรฐานฉบับนี้ยังให้ความสำคัญต่อการปกป้องคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการสินทรัพย์ด้วย

โครงสร้างของมาตรฐานฉบับนี้ ประกอบด้วย

1. ขอบเขต (Scope) มาตรฐานฉบับนี้ใช้ได้กับทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน
2. นิยามและคำศัพท์ (Terms and definitions) ใช้นิยามและคำศัพท์ 53 คำ ซึ่งบางส่วนดัดแปลงมาจาก ISO 9000:2005 หรือ ISO

14001:2004

3. องค์ประกอบของระบบน้ำดื่ม (Components of drinking water supply systems) เช่น แหล่งน้ำ กระบวนการผลิตน้ำประปา การสูบส่งและสูบน้ำ รวมถึงการกำจัดตะกอน เป็นต้น

4. วัตถุประสงค์ของสาธารณูปโภคด้านน้ำดื่ม (Objectives for the drinking water utility) คือการเข้าถึงน้ำดื่มที่สะอาดและปลอดภัย

5. องค์ประกอบในการบริหารจัดการสาธารณูปโภคด้านน้ำดื่ม (Management components of a drinking water utility) เช่น การจัดการทรัพยากร การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การจัดการความเสี่ยง เป็นต้น

6. คำแนะนำสำหรับการบริหารจัดการสาธารณูปโภคด้านน้ำดื่ม (Guidelines for the management of drinking water utilities) คือการดำเนินการตามหลักการ “PDCA” นั่นเอง

7. การประเมินการให้บริการด้านน้ำ (Assessment of water services) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน โดยกำหนดเป้าหมายและขอบเขต รวมถึงวิธีการประเมิน และรายงานผลการประเมิน (output)

8. ตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงาน (Performance indicators) เพื่อใช้วัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงาน

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่ คลินิกน้ำสะอาด <https://www.facebook.com/mwacleanwater/>

ที่มา ISO: International Organization for Standardization